

Document Citation

Title	Jakubiska nezajima nic mensiho nez horky udel sveta
Author(s)	Mirka Spacilova
Source	<i>MF Dnes</i>
Date	1997 Jan 14
Type	review
Language	Czech English
Pagination	
No. of Pages	2
Subjects	
Film Subjects	Nejasna zprava o konci sveta (An ambiguous report about the end of the world), Jakubisko, Juraj, 1997

JAKUBISKO IS INTERESTED IN NO LESS A SUBJECT THAN THE BITTER

LOT OF MANKIND

The Juraj Jakubisko film *An Ambiguous Report on the End of the World* bewitches and actually "overpowers" the viewer at first encounter. Seeing it the second time he discovers that he is offered new interpretations, unique details, references to maybe all of the director's former films. And should the film-goer treat himself to the luxury of seeing the film for a third time he might ascertain that if supreme film-maker Jakubisko can dispense with something, then that something are unnecessary words and famous actors.

Not even these offences, nor the not always suppressed tendency of the director's to a certain mannerism or to excessively explained detective plots, can break the spell for the audience. The *Ambiguous Report About the End of the World* is a tornado of a film - strong, cruel, and flagrantly colourful, as unavoidable as life itself. Moreover, it is a visual symphony with magnificent celebratory music, a mass.

Jakubisko does not tell us about unimportant details, but with the daring of a sovereign filmmaker he goes straight to the core of mankind's bitter lot. Even before the red rose from the wedding cake merges with the villagers' blood after the suggestive massacre caused by the pack of wolves, and before the infection of civilization is brought into the decimated community by the paper rose of the circus troop that loses its "females" in a game of cards, again and again we see that old prophecy come true - "If it isn't the wolves who kill, the sheep do, if it isn't hatred that kills, love does."

Just like the wolves did at the beginning, the lynching human pack rush willingly to hunt down the lovers and at the apocalyptic scene of the fire the priest welcomes the liberated orphans with heresy stating " everything has burnt, even God". Hope sparks again in the only bed left, where a handful of young innocents are trying to get warm.

It is admirable how naturally the artificial timelessness works in this fictional legend, how well the old paraphernalia of a God-forgotten village goes with the teenagers' anglicisms, the romantic smugglers with the army helicopters, ancient rituals with with the return of globe-trotter Semek as portrayed by excellent Vladimír Javorský. In this stylization of Jakubisko's theatre of the world, the young come into their own.

Jakubiska nezajímá nic menšího než hořký úděl světa

Film Juraje Jakubiska *Nejasná zpráva o konci světa* diváka při prvním setkání zahltní, strhne, dokonce "převálcuje". Napodruhé v něm objeví nové výklady, jedinečné detaily, odkazy snad ke všem režisérovi předchozím pracím. A dopřeje-li si ten přepych a vrátí se potřeď, možná zjistí, že jestli se svrchovaný filmář Jakubisko bez něčeho obejde, pak jsou to zbytečná slova a slavní herci.

Právě někteří herci, paradoxně hlavně ta navenek spolehlivá jména jako Pavel Landovský či Radoslav Brzobohatý, totiž působí ve víru vášnivého filmového společenství zaměnitelně. Jediným skutečně rušivým momentem Jakubiskova podobenství jsou poněkud studeně namluvené postsynchrony popis-

ných dialogů - místy srážejí vyprávění z nadreality do běžných zvyklostí.

Ani tyhle prohřešky, podobně jako ne vždy zkázněný režisérův sklon k jisté manýře či nadbytečně vysvětlovaný detektivní motiv, nemohou "zrušit" uhranulou publika. *Nejasná zpráva o konci světa* je filmovou smrští: silnou, krutou a křiklavě barvitou, nevyhnutelnou jako život. A nadto je to obrazová symfonie s velkolepou hudební mší. Dá-li se Jakubiskova balada k něčemu vzdáleně připodobnit, pak snad ke Kusturicově zběsilému karnvalu epochy, snímku *Underground*. Jakubisko nevypovídá o nicotnostech, nýbrž, s troufalostí posvěceného filmáře, rovnou o veškerém hořkém údělu tohoto světa. Než se rudá růže ze sva-

tebního dortu spojí s krví vesničanů po sugestivním masakru vlčí smečky a než do profídle osady přinese novou, civilizační nákazu pouťová růže cirkusáků, kteří tu v kartách prohrají své "samice", znovu a znovu se naplní prorocká slova "Když nezabijí vlci, zabijí ovce, když nezabijí nenávisť, zabijí láska". A tak také končí osudový hřích ústřední dvojice, jež se vzepřela slibu, konvencím i zákonu, jejímuž domu se vyhýbá zemětřesení a která si dovolí luxus šťastného smíchu všem navzdory. Jako v úvodu vlci, žene se lynčující lidská smečka po stopě milenců a na apokalyptickém spáleništi vítá kacífsky pop svobodné sirotky, neboť "všechno shořelo, i Bůh". Jiskra naděje svítne v jediné

společné posteli, kde se zahřívá hrstka nevinných.

Je obdivuhodné, jak v této smyšlené legendě přirozeně funguje umělé bezčasí, jak se tu rekvizity zapadlé vsi snášejí s anglisty teenagerů, romantičtí pašeráci s armádními vrtulníky, staré rituály s návratem světoběžníka Semka v podání skvělého Vladimíra Javorského. A v oné stylizaci Jakubiskova divadla světa se daří mladým - Kláře Issové, Lucií Vondráčkové či Michalu Sádtkovi - i drastickému Jiřímu Krytinářovi, dryáčnické Janě Švandové či osudovému Joachimovi Kremmerovi. Největší satisfakci tu však slaví Deana Horváthová; její Verona, ztělesnění ženské síly i zhouby, patří k rolím, o jakých zralé herečky mamě sní.

MIRKA SPÁČILOVÁ

Nejasná zpráva o konci světa (Česká republika 1997). Scénář a režie Juraj Jakubisko, hudba Ondřej Soukup a Jan Jirásek, kamera Jan Duriš, hraje Deana Horváthová, Milan Bahul, Joachim Kemmer, Jana Švandová, Vladimír Javorský, Klára Issová a další. Distribuce Falcon, 152 minut.